

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

Zatwierdzam:

Marlena Maląg

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

**MINISTERSTWO
RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Program „Ojcostwo – Przygoda życia” 2023 r.

Warszawa, 2023 r.

Spis treści

I.	WPROWADZENIE	3
II.	GŁÓWNY CEL PROGRAMU	4
III.	ZAŁOŻENIA PROGRAMU.....	5
IV.	ZAKŁADANE REZULTATY.....	7
V.	REALIZATORZY PROGRAMU.....	7
VII.	FINANSOWANIE	10

I. WPROWADZENIE

Troska o rodzinę, jej wsparcie oraz wzmacnianie poprzez realizację działań mających na celu zaspokojenie potrzeb niezbędnych do prawidłowego rozwoju rodzin w Polsce to priorytetowe działania realizowane sukcesywnie w ramach długofalowej polityki prorodzinnej i demograficznej prowadzonej przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, zwanego dalej „Ministrem”). Zgodnie z założeniami odwrócenie niekorzystnych trendów demograficznych jest jednym z najpoważniejszych wyzwań stojących obecnie przed Polską. Aby osiągnąć ten cel, Minister wspólnie z Pełnomocnikiem Rządu ds. Polityki Demograficznej inicjują, realizują i koordynują działania systemowe służące wspieraniu rodziny, będącej fundamentem społeczeństwa. Do najważniejszych inicjatyw w tym zakresie zrealizowanych w ciągu ostatnich kilku lat należą: program „Rodzina 500+”, program „Dobry start”, Karta Dużej Rodziny, program „Maluch +”, emerytury z programu „Mama 4+”, rodzinny kapitał opiekuńczy.

Obok wprowadzanych zmian systemowych, poprawiających warunki ekonomiczne i społeczne funkcjonowania rodzin, ważnym elementem polityki społecznej w tym obszarze, jest również kreowanie odpowiednich postaw sprzyjających tworzeniu pozytywnego wizerunku rodzin z dziećmi oraz promowanie wspólnego spędzania czasu. Wyzwanie to realizowane jest na wielu płaszczyznach przez różne instytucje, np. media publiczne, szkołę czy organizacje pozarządowe.

Szczególną rolę w tym zakresie odgrywa pozytywne oddziaływanie na postawy rodziców, a w szczególności ojców, i czas poświęcany przez nich swoim dzieciom. Jak wynika z badań zrealizowanych przez CBOS¹, zadania związane z opieką i wychowaniem dzieci są na ogół wykonywane przez kobiety. Jednocześnie, jak wynika z bardziej szczegółowych badań nt. ojcostwa przeprowadzonych w 2022 r. przez tato.net², 1,9% ojców deklaruje, że w zwykłe dni robocze nie spędza ze swoimi dziećmi czasu, 10% ojców deklaruje, iż w zwykłe dni robocze spędza ze swoimi dziećmi do ½ godz. w ciągu dnia, 15,3% ojców deklaruje, iż – spędza od ½ do 1 godz. w ciągu dnia, 31,1% ojców deklaruje, że spędza od

¹ CBOS „Kobiety i mężczyźni w domu”, komunikat z badań Nr 127/2018, Warszawa 2018; dostęp: https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2018/K_127_18.PDF

² raport STATO'22 (studia i statystyki o ojcostwie, dostęp: <https://tato.net/o-tato-net/stato-22>)

1 do 2 godz. w ciągu dnia, 39,2% ojców deklaruje, że przeciętnie w ciągu dnia spędza powyżej 2 godz. Statystyki te ulegają natomiast zmianie w weekendy i inne dni wolne od pracy. W tym przypadku 73,9% ojców deklaruje, że w ciągu dnia spędza ze swoim dzieckiem powyżej 2 godz. (13,1% ojców od 1 do 2 godz., 6,1% od ½ do 1 godz., 3,3% do ½ godz., 0,8% nie spędza). Badanie wskazuje, że najczęściej podejmowane przez ojców aktywności z dziećmi to wyjścia na spacer, zabawa, granie w gry planszowe bądź układanie klocków, oglądanie filmów lub granie w gry wideo.

Z tych względów Minister przygotował niniejszy Program, który wpisuje się w różnorodne działania promujące pozytywny wizerunek ojcostwa i rodziny, a także aktywne formy spędzania czasu, dzięki którym możliwe jest wzmocnienie więzi rodzinnych.

Program „Ojcostwo – Przygoda życia” to jeden z elementów długofalowej polityki prorodzinnej mającej na celu promocję i upowszechnianie kultury prorodzinnej.

Program będzie oddziaływać na:

- wsparcie trwałości rodzin;
- popularyzację kultury sprzyjającej rodzinie;
- wzmocnienie współpracy z III sektorem i innymi podmiotami działającymi na rzecz rodziny;
- zwiększanie kapitału społecznego, w tym wzmocnienie więzi rodzinnych.

II. GŁÓWNY CEL PROGRAMU

Zgodnie z art. 187 ust. 1a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, z późn. zm.) minister właściwy do spraw rodziny może opracowywać programy służące promocji rodzicielstwa, w tym rodzicielstwa zastępczego i adopcji oraz finansowo wspierać te programy. Opracowanie i realizacja programów może odbywać się we współpracy z wojewodą. Celem Programu „Ojcostwo – Przygoda życia” 2023r. jest wzmocnienie więzi rodzinnych, budowanie pozytywnego wizerunku ojca, promowanie zaangażowanego ojcostwa i aktywnego spędzania czasu ojców z rodzinami. Wpływa to bowiem na kształtowanie młodego pokolenia, które coraz częściej ma trudności z wchodzeniem w relacje w świecie realnym, często w wyniku nadmiernego spędzania czasu w świecie wirtualnym, braku rodzeństwa i zmniejszenia ilości czasu na socjalizujące gry i zabawy w grupie rówieśniczej w czasie pozaszkolnym. Realizacja Programu przyczyni się do wzrostu świadomości, że wychowywanie dziecka to nie jest sprawa i

odpowiedzialność wyłącznie kobiet, ponieważ ojcostwo jest niezwykle ważnym obszarem samorealizacji dla mężczyzn, a także kluczową kwestią dla prawidłowego rozwoju i wychowania dziecka na szczęśliwego dorosłego.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Koncepcja Programu „Ojcostwo – Przygoda Życia” 2023 r. zakłada, że Program będzie realizowany w dwóch modułach:

- a) Moduł I – organizacja ojcowskiej gry miejskiej „Przygoda z Tata” w dniu 18 czerwca 2023 r. w 16 miastach po jednym na terenie każdego z województw;
- b) Moduł II – opracowanie oraz zamówienie przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, zwane dalej „MRiPS”, materiałów promujących politykę rodzinną.

Moduł I Programu realizowany będzie przez wojewodów. Wojewoda może zdecydować o realizacji Programu w swoim województwie przez organizacje pozarządowe w formule konkursowej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1327, z późn. zm.).

Termin realizacji: 18 czerwca (niedziela), jako zapowiedź zbliżającego się Dnia Ojca (23 czerwca).

Czas trwania: Wydarzenie całodniowe, w tym zakładany czas gry – do 3 godz.

Szacowana liczba uczestników – 200 - 500 osób w jednym mieście.

Zespoły mogą liczyć od 2 osób. W skład zespołu wchodzi tata z dzieckiem/dziećmi, kapitanem zespołu jest tata. Podział drużyn nastąpi według trzech kategorii:

- starsze dzieci (14 – 18 lat),
- młodsze dzieci (od urodzenia do 13 lat),
- zespoły mieszane (w skład zespołu wchodzi starsze i młodsze dzieci).

Uczestnikami będą zespoły z całej Polski, które wcześniej potwierdzą swoje uczestnictwo. Każda zgłaszająca się rodzina będzie tworzyła zespół, którego przewodnikiem będzie tata. Nie ma ograniczeń wiekowych.

Scenariusz gry miejskiej powinien składać się z kilku/kilkunastu zadań do wykonania, angażujących cały zespół. Istotą zadań jest wzmacnianie rodzinnych relacji i budowanie poczucia lokalnej tożsamości. Zadania powinny opierać się na elementach współpracy oraz zaangażowania całego zespołu .

W zadaniach należy uwypuklić działania służące:

- wzmocnieniu rodzinnych więzi, w oparciu o szacunek i zaufanie,
- angażowaniu całych rodzin, promowaniem przy tym pozytywnego wizerunku ojcostwa,
- zachęceniu rodzin do wspólnego spędzania czasu na poznawaniu lokalnych atrakcji/ ciekawych historycznie miejsc i budowania w ten sposób poczucia lokalnej tożsamości

Każde zadanie powinno być oceniane, aby zachować element rywalizacji pomiędzy rodzinnymi drużynami.

Ocena za wykonanie zadania powinna być wyrażona w punktach i powinno jej podlegać:

- wykonanie zadania,
- element współpracy całego zespołu.

Wojewodowie są obowiązani do przekazania informacji o wyborze miejsca gry miejskiej do informacji przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, zwane dalej „MRiPS”, do dnia 17 kwietnia 2023 r.

Finał gry miejskiej „Przygoda z Tata” powinien odbyć się w bliskiej odległości od miejsca rywalizacji. Dobrze widziana jest organizacja pikniku rodzinnego z elementami koncertu, który uświetni zakończenie gry. Tego samego dnia powinno nastąpić ogłoszenie wyników będzie gry z udziałem przedstawicieli administracji rządowej. W czasie ogłoszenia wyników możliwa jest sesja zdjęciowa na ścianie zawierającej logotypy: gry miejskiej i MRiPS.

Promocja gry „Przygoda z Tata”

Dla zapewnienia spójnej identyfikacji wizualnej gry, wojewoda otrzyma logotypy do dalszego dostosowania i wykorzystania. Wojewoda otrzyma od MRiPS szczegółowe wytyczne konieczne do zachowania spójnej komunikacji.

Harmonogram działań

Złożenie oświadczenia o sposobie realizacji zadania i złożeniu zapotrzebowania przez wojewodę do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej o udzielenie dofinansowania we wskazanej klasyfikacji budżetowej – **do dnia 10 marca 2023 r.**

Przekazanie przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej wniosku do Ministra Finansów o uruchomienie środków rezerwy celowej dla poszczególnych wojewodów, zgodnie ze wskazaną klasyfikacją budżetową – **do dnia 17 marca 2023 r.**

Wojewodowie są obowiązani do przekazania informacji o wyborze miejsca gry miejskiej do informacji przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, **do dnia 17 kwietnia 2023 r.**

Gra ojcowska – **18 czerwca 2023 r.**

Przyjęcie przez wojewodów sprawozdań z realizacji programu przez wybrane organizacje pożytku publicznego - **do dnia 18 lipca 2023 r.** (w ciągu 30 dni od daty zakończenia realizacji zadania) oraz ich zatwierdzenie w ciągu 30 dni od dnia ich otrzymania.

Przekazanie do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej sprawozdania według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do Programu, z realizacji Programu na szczeblu wojewódzkim – **do dnia 31 sierpnia 2023 r.**

IV. Moduł II realizowany będzie przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w trybie zamówień publicznych i polegać będzie na udzieleniu zamówienia na opracowanie materiałów promujących.

IV. ZAKŁADANE REZULTATY

Poprzez wprowadzenie Programu „Ojcostwo – Przygoda życia” 2023 r. przewiduje się budowanie pozytywnego wizerunku ojca i wzmacnianie więzi rodzinnych. Celem ojcowskiej gry miejskiej jest kreowanie okazji do wspólnego spędzania czasu oraz budowania poczucia lokalnej tożsamości. Do zabawy w grę miejską chcemy zachęcić ojców z dziećmi, ok. 3200 uczestników. Gra miejska odbędzie się w 16 miastach właściwych ze względu na siedzibę wojewody i ma być okazją do wspólnego spędzania czasu oraz budowania poczucia lokalnej tożsamości.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizacja zadań Programu będzie prowadzona na dwóch szczeblach.

1. Szczebel centralny.

a) Biuro Pełnomocnika Rządu do spraw Polityki Demograficznej, w MRiPS odpowiada za:

- interpretację postanowień Programu,
- bieżący monitoring Programu,
- zebranie zapotrzebowań od wojewodów na uruchamianie z rezerwy celowej środki,
- przygotowywanie informacji (sprawozdania) z realizacji Programu oraz podawanie jej do publicznej wiadomości;

b) Departament Komunikacji i Promocji, w MRiPS jest właściwy w zakresie opracowania i zamówienia logotypu promującego politykę rodzinną oraz innych materiałów promujących politykę rodzinną (moduł II);

2. Szczebel lokalny.

a) Wojewoda odpowiada za:

- wybór trybu realizacji konkursu w swoim województwie (wykonanie zadania we własnym zakresie lub tryb konkursowy)
- w przypadku wyboru trybu konkursowego:
 - i. przygotowanie i przeprowadzenie konkursu
 - ii. zawarcie umowy na realizację zadania publicznego
 - iii. udzielenie dotacji na realizację zadania publicznego
 - iv. bieżący monitoring realizacji zadania publicznego
 - v. rozliczenie udzielonej dotacji i zatwierdzenie sprawozdania z realizacji zadania publicznego

b) Podmioty realizujące zadania na poziomie lokalnym – w przypadku wyboru przez wojewodę trybu konkursowego – są jednocześnie podmiotami, które mogą ubiegać się o uzyskanie dotacji w ramach Programu. Do ich zadań należy w szczególności:

- realizacja zadania publicznego na warunkach określonych w umowie i ofercie,
- złożenie sprawozdania z realizacji zadania publicznego.

Podmioty realizujące zadania na poziomie lokalnym to organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 1–4 tej ustawy.

VI. FINANSOWANIE

1. Na zadanie związane z realizacją programu prorodzinnego, jakim jest Program „Ojcostwo – Przygoda życia”, Minister planuje przeznaczyć kwotę w wysokości 3,6 mln zł, w tym na moduł I – 1,6 mln zł, przy czym 99% tej kwoty (tj. 3 564 mln zł) przeznaczają się pokrycie kosztów realizacji zadań, a 1% (tj. 36 tys. zł) – na pomoc techniczną.
2. Realizacja Programu w zakresie Modułu 1 będzie finansowana w ramach części 85 – Województwa, poprzez zasilenie budżetu poszczególnych wojewodów środkami rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 56) – Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania. Każdy z wojewodów na realizację Programu dysponować będzie kwotą 100 000 zł.

3. Realizacja Programu w zakresie Modułu II będzie finansowana w ramach części 63-Rodzina.
4. Wydatki finansowane ze środków przewidzianych na realizację Programu nie mogą być pokryte z innych środków publicznych. Nie wyłącza to możliwości pozyskania przez wojewodów środków z innych źródeł publicznych i przeznaczenia ich na pokrycie wydatków określonych w ofertach, w części w której nie są one finansowane ze środków Programu.
5. Pomoc techniczna na pokrycie kosztów opracowania i obsługi programu przysługuje realizatorom zadań w wysokości 1% kwoty przeznaczonej na realizację programu. Oznacza to, że w przypadku niewykorzystania pełnej kwoty na realizację Programu część środków przyznana na obsługę nie podlega zwrotowi..

Załączniki:

1. Załącznik nr 1 - Sprawozdanie wojewódzkie z realizacji Programu.